

V Bruseli 2. mája 2023
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0124(COD)

8904/23
ADD 7

MI 357
ENT 89
ENV 440
CHIMIE 39
IND 210
CONSOM 153
SAN 227
IA 92
CODEC 762

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	28. apríla 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2023) 115 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2023) 115 final.

Príloha: SWD(2023) 115 final

V Bruseli 28. 4. 2023
SWD(2023) 115 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[\[...\]](#)

Sprievodný dokument

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020
a zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004

{COM(2023) 217 final} - {SEC(2023) 170 final} - {SWD(2023) 113 final} -
{SWD(2023) 114 final}

Zhrnutie
Posúdenie vplyvu k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
Nariadením (ES) č. 648/2004 o detergentoch (ďalej len „nariadenie o detergentoch“) sa harmonizujú pravidlá predaja detergentov a povrchovo aktívnych látok¹ na trhu. Stanovujú sa ním prísne požiadavky na povrchovo aktívne látky z hľadiska biologickej odbúrateľnosti, štandardizované limity fosforu v spotrebiteľských pracích detergentoch a detergentoch pre automatické umývačky riadu a osobitné požiadavky na označovanie s cieľom informovať koncových používateľov o prítomnosti určitých zložiek v detergentoch (napríklad alergénnych vonných látok) a umožniť im prijímať informované rozhodnutia. Na základe zistení hodnotenia detergentov² sa v tomto posúdení vplyvu identifikujú dva problémy, a to: V nariadení o detergentoch sa nezohľadňuje nový vývoj na trhu. Od prijatia uvedeného nariadenia v roku 2004 sa vyvinuli inovatívne výrobky a udržateľné nové postupy, ktoré sa v súčasných pravidlách buď nezohľadňujú (mikrobiálne čistiace prostriedky), alebo nie je zrejmé, či a ako sa v nich zohľadňujú (napríklad predaj formou plnenia do náhradných náplní). Nedostatok účinných požiadaviek na informácie o detergentoch. Legislatívne prekryvanie medzi nariadením o detergentoch a nariadením CLP³ často vedie k tomu, že rovnaká látka je na tej istej etikeťe označená dvakrát alebo trikrát a niekedy pod úplne odlišnými názvami. Medzi uvedenými právnymi predpismi EÚ existuje aj druhé prekryvanie, konkrétne opakovanie informácií v súvislosti s reakciou na ohrozenie zdravia v prípade detergentov klasifikovaných ako nebezpečné na základe nariadenia CLP (zoznamy zložiek na základe nariadenia o detergentoch a informácie pre toxikologické informačné centrá na základe nariadenia CLP).
Čo by sa malo dosiahnuť?
Touto iniciatívou by sa prispelo k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany zdravia a životného prostredia, ako aj k tomu, aby bolo naďalej zaistené účinné fungovanie jednotného trhu s detergentmi. Konkrétnejšie sa táto iniciatíva zameriava na objasnenie a aktualizovanie pravidiel s cieľom: - zabezpečiť rovnaké podmienky a umožniť inovatívne výrobky a udržateľné nové postupy, - poskytovať optimalizovanú ochranu zdravia a životného prostredia, - znížiť zaťaženie pre výrobcov detergentov, - zlepšiť zrozumiteľnosť etikiet pre zákazníkov a ich informovanosť v súvislosti s etiketami zjednodušením a zefektívnením požiadaviek na označovanie v nariadení o detergentoch.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Hodnotením týkajúcim sa detergentov sa dospelo k záveru, že pridaná hodnota štandardizovaných pravidiel pre sprístupňovanie detergentov na trhu a ich uvádzanie na trh je nesporná⁴. Regulačným opatrením na úrovni EÚ sa zabezpečí regulačný kontext, ktorý umožňuje inovácie v súvislosti s novými typmi výrobkov, novými marketingovými technikami a novými technológiami označovania na celom jednotnom trhu, pričom sa poskytuje rovnaká úroveň ochrany zdravia a životného prostredia v celej EÚ.

¹ Povrchovo aktívne látky sú surfaktanty, ktoré pomáhajú narušiť rozhranie medzi vodou a olejmi a/alebo nečistotou. Sú jednou z hlavných zložiek používaných v detergentoch.

² Hodnotenie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 z 31. marca 2004 o detergentoch [SWD(2019) 298].

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.

⁴ To isté.

B. Riešenia

Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?

Okrem základného scenára, keď sa neprijme žiadne opatrenie, sa v tomto posúdení vplyvu identifikujú **dve možnosti (1a a 1b)** na riešenie problému 1 (že sa nezohľadňuje nový vývoj na trhu) a **dve možnosti (2a a 2b)** na riešenie problému 2 (nedostatok účinných požiadaviek na informácie).

Možnosť 1a

Touto možnosťou by sa zaistilo, aby spotrebitelia dostávali potrebné informácie pri nákupe detergentov v náhradnej náplni a aby existovali rovnaké pravidlá pre všetkých výrobcov detergentov. Mikrobiálne čistiace prostriedky by začali patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o detergentoch a uložili by sa minimálne požiadavky na informácie (označovanie), aby koncoví používatelia mohli byť informovaní o prítomnosti mikróbov vo výrobku, prostredníctvom ktorých sa dosahuje čistiaca funkcia.

Možnosť 1b

Táto možnosť vychádza z možnosti 1a v súvislosti s predajom formou plnenia do náhradných náplní tým, že sa v nej navyše navrhuje zavedenie digitálneho označovania pre detergenty v náhradnej náplni. S cieľom ďalej uľahčiť tento udržateľný postup a využiť jeho plný potenciál sa všetky označované informácie požadované na základe nariadenia o detergentoch okrem návodu na dávkovanie môžu poskytovať prostredníctvom digitálnej etikety.

Pokiaľ ide o mikrobiálne čistiace prostriedky, v možnosti 1b sa navrhuje zavedenie požiadaviek na riadenie rizika pre tieto výrobky. Patria medzi ne všeobecné kritériá na používanie mikróbov v detergentoch, požiadavky na označovanie, určité obmedzenia používania mikróbov a doložka o preskúmaní.

Možnosť 2a

Na základe tejto možnosti by sa zrušil zoznam zložiek, a to pre nebezpečné detergenty aj pre detergenty, ktoré nie sú nebezpečné. V tejto možnosti sa ďalej navrhuje zefektívnenie požiadaviek na označovanie a zavedenie možnosti digitálneho označovania.

Zefektívnenie by sa mohlo dosiahnuť buď tým, že by sa označovanie vykonalo len raz (v súlade s prísnejšími pravidlami, **čiastková možnosť 1**), alebo tým, že by sa odstránili duplicitné ustanovenia z nariadenia o detergentoch (**čiastková možnosť 2**).

V prípade, že by sa výrobcovia rozhodli pre digitálne označovanie, mohli by využiť aj možnosť poskytovať určité informácie len prostredníctvom digitálnej etikety. V prípade uplatnenia povinných zásad digitálneho označovania by výrobcovia mohli umiestniť na svoje výrobky len digitálne etikety.

Možnosť 2b

V tejto možnosti sa navrhuje len zrušenie duplicitnej požiadavky na poskytovanie zoznamu zložiek pre nebezpečné detergenty a jej zachovanie pre detergenty, ktoré nie sú nebezpečné, na základe nariadenia o detergentoch. Pokiaľ ide o označovanie, možnosť 2b je rovnaká ako predchádzajúca možnosť 2a.

V posúdení vplyvu sa ako uprednostňovaná kombinácia možností identifikujú možnosti 1b a 2b.

Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Možnosť 2b vo veľkej miere prijali všetky zainteresované strany (vrátane hospodárskeho sektora, orgánov verejnej správy a zástupcov občianskej spoločnosti). Konzultačnými činnosťami sa potvrdila široká podpora pre digitalizáciu niektorých označovaných informácií a zachovanie zoznamu zložiek pre detergenty, ktoré nie sú nebezpečné.

Pokiaľ ide o čiastkové možnosti na zefektívnenie požiadaviek na označovanie, hospodársky sektor mierne uprednostňoval odstránenie duplicitných požiadaviek na základe nariadenia o detergentoch (čiastková možnosť 2), ale vyjadril aj širokú podporu pre prvú čiastkovú možnosť, ktorú uprednostňovali aj ďalšie typy zainteresovaných strán, najmä orgány verejnej správy a zástupcovia občianskej spoločnosti.

Širokú podporu získalo aj uľahčenie a digitalizovanie predaja formou plnenia do náhradných náplní na základe možnosti 1b. Je však potrebné poznamenať, že obchodné organizácie a väčšie spoločnosti vyjadrili menšiu podporu pre doplnenie požiadaviek týkajúcich sa predaja formou plnenia do náhradných náplní do nariadenia o detergentoch v porovnaní s inými zainteresovanými stranami, ako sú malé a stredné podniky, mimovládne organizácie a environmentálne a spotrebiteľské organizácie.

Zavedenie všeobecných kritérií riadenia rizika mikrobiálnych čistiacich prostriedkov nezískalo širokú podporu medzi navrhovanými opatreniami na riadenie rizika⁵.

Je však potrebné poznamenať, že zainteresované strany z hospodárskeho sektora uviedli, že zavedením požiadaviek pre mikrobiálne čistiace prostriedky vo všeobecnosti na základe nariadenia o detergentoch by vzniklo zbytočné regulačné zaťaženie⁶.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Očakáva sa, že uprednostňované možnosti prinesú prínosy z hľadiska **zníženia zaťaženia a úspor nákladov pre hospodársky sektor**, ako aj **lepšej čitateľnosti etikiet na detergentoch**.

Takisto sa od nich očakáva zníženie zaťaženia podnikov, pokiaľ ide o rozsiahle a prekrývajúce sa požiadavky na označovanie na základe širšieho regulačného rámca EÚ, ktorý sa uplatňuje na detergenty, a to najmä odstránením všetkých duplicít v požiadavkách na informácie a ponúknutím flexibility v súvislosti s poskytovaním niektorých informácií prostredníctvom digitálnej etikety.

Dosiahli by sa aj úspory z rozsahu v tom zmysle, že priestor na fyzickej etikete by umožnil začleniť viac jazykov, čo by znamenalo úspory nákladov z hľadiska distribúcie predaja, a dosiahol by sa plný potenciál jednotného trhu s detergentmi.

Stanovením štandardizovaných kritérií a objasnením požiadaviek na výrobky šetrnejšie k životnému prostrediu (mikrobiálne čistiace prostriedky) a udržateľné nové postupy (predaj s plnením do náhradných náplní) sa **uľahčí zelená transformácia a zároveň sa zaistí, aby sa nebránilo inováciám**.

Kombináciou možností 1b a 2b sa ďalej **zaistí vysoká úroveň ochrany zdravia a životného prostredia**. Novými opatreniami na riadenie rizika pre mikrobiálne čistiace prostriedky sa zaistí, aby mikróby použité v detergentoch boli bezpečné z hľadiska zdravia a životného prostredia, a koncovým používateľom sa umožní prijímať informované rozhodnutia a lepšie sa chrániť v prípade citlivosti alebo zraniteľnosti v súvislosti s mikróbmami.

Cieleným a zjednodušeným návodom na použitie na etikete sa ďalej umožní používateľom výrobku správne používať tieto výrobky, čím sa zabezpečí optimalizovaná ochrana životného prostredia. Osobitnými požiadavkami na predaj formou plnenia do náhradných náplní sa ďalej zaistí, aby spotrebiteľia dostali pri kúpe detergentov v náhradnej náplni všetky príslušné bezpečnostné informácie a informácie o používaní, a podporí sa udržateľný postup so značnými environmentálnymi prínosmi z hľadiska odpadu z obalov.

Tým, že sa povolí, aby sa niektoré z označovaných informácií poskytovali len digitálne, sa ďalej zníži odpad zo zneškodňovania nepoužitých nosičov etikiet.

Zefektívnením a zjednodušením požiadaviek na označovanie sa **zvýši čitateľnosť a zrozumiteľnosť etikiet detergentov**, čím sa koncovým používateľom umožní jednoduchšie a rýchlejšie nájsť relevantné informácie, čo je rozhodujúce obzvlášť v prípade nehody. Tým, že sa zložky označujú len raz na základe prísnejších uplatniteľných pravidiel (možnosť politiky 2b, čiastková možnosť 1), sa ponúkne vyššia úroveň ochrany zdravia.

Ďalej sa zavedením voliteľného digitálneho označovania na jednej strane ďalej **zjednoduší používanie a zaistí dodatočná informovanosť**, keďže nevyhnutné informácie, ktoré zostanú na fyzickej etikete, budú prehľadnejšie, a na druhej strane sa tým **dosiahnu dodatočné prínosy pre zraniteľných a zrakovo postihnutých používateľov**. Zavedú sa digitálne zásady, ktoré sa budú uplatňovať v prípade, že sa výrobcovia detergentov rozhodnú používať digitálne označovanie. Ďalej sa nimi zabezpečí vysoká úroveň ochrany zdravia.

A napokon, zachovaním zoznamu zložiek pre detergenty, ktoré nie sú nebezpečné, na základe nariadenia

⁵ Zavedenie požiadaviek na označovanie na základe možnosti 1a bolo najviac uprednostňovanou možnosťou.

⁶ Týka sa to zavedenia požiadaviek vo všeobecnosti t. j. na základe možnosti PO1a aj PO1b.

o detergentoch sa zaistí, aby úroveň ochrany zostala aj naďalej veľmi vysoká.

Na základe uprednostňovanej možnosti je pre **fungovanie jednotného trhu** prínosom zavedenie štandardizovaných noriem pre mikrobiálne čistiace prostriedky a predaj formou plnenia do náhradných náplní, čím sa predíde vzniku rozdielnych vnútroštátnych pravidiel.

S uprednostňovanou možnosťou nevzniknú spoločnostiam žiadne náklady alebo im vzniknú len zanedbateľné náklady, pričom táto možnosť prináša istú úsporu nákladov. Najväčší vplyv – vo forme úspory nákladov – je výsledkom zrušenia zoznamov zložiek pre nebezpečné detergenty, **pričom sa odhaduje úspora približne 7 miliónov EUR ročne**.

Očakáva sa **malé dodatočné zaťaženie** v dôsledku požiadaviek na riadenie rizika pre mikrobiálne čistiace prostriedky, a to v rozsahu približne **200 000 EUR na spoločnosť ročne**⁷. Je to však horná hranica odhadu, pričom sa tento údaj s vysokou pravdepodobnosťou bude líšiť v závislosti od viacerých faktorov (napríklad veľkosť spoločnosti alebo portfólia výrobkov).

Odstránením prekryvania právnych predpisov sa zaistí väčší súlad so širším regulačným rámcom EÚ, ktorý sa uplatňuje na detergenty, a digitalizácia etikiet detergentov je v súlade s celkovým prechodom do digitálneho veku a so súbežnými iniciatívami týkajúcimi sa digitalizácie v oblasti etikiet chemikálií.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (ak existuje, inak na hlavné možnosti)?

V dôsledku revidovaného nariadenia o detergentoch sa pre hospodársky sektor detergentov očakávajú celkové jednorazové náklady na oboznámenie sa s novými postupmi vo výške približne 400 000 EUR. Zaistenie bezpečného používania mikrobiálnych čistiacich prostriedkov zavedením požiadaviek na riadenie rizika znamená náklady pre výrobcov týchto produktov (väčšinou malé a stredné podniky) v rozsahu približne 200 000 EUR na spoločnosť ročne.

Všetkým výrobcom, ktorí sa dobrovoľne rozhodnú pre digitálne označovanie, môžu vzniknúť aj menšie náklady na prispôbenie existujúcich webových sídiel na digitálne označovanie.

Mohlo by dôjsť k miernemu zvýšeniu nákladov na presadzovanie pre orgány verejnej správy v dôsledku očakávaného nárastu predaja detergentov formou plnenia do náhradných náplní, pričom sa zohľadňuje, že súčasné činnosti v oblasti presadzovania pravdepodobne nie sú rozsiahle v dôsledku nedostatočnej jasnosti v existujúcom rámci.

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Zaistenie bezpečného používania mikrobiálnych čistiacich prostriedkov zavedením požiadaviek na riadenie rizika znamená náklady pre výrobcov (väčšinou malé a stredné podniky) v rozsahu približne 200 000 EUR na spoločnosť ročne. Je to však horná hranica odhadu, pričom sa tento údaj s vysokou pravdepodobnosťou bude líšiť v závislosti od viacerých faktorov (napríklad veľkosť spoločnosti alebo portfólia).

Tieto náklady **by nemali negatívny vplyv na výrobcov (najmä malé a stredné podniky)**, ktorí počas rozhovorov uviedli, že uvedené náklady sú v prijateľnom rozsahu. Stanovením štandardizovaných kritérií a objasnením požiadaviek na mikrobiálne čistiace prostriedky a predaj formou plnenia do náhradných náplní sa uľahčí zelená transformácia a zároveň sa zaistí, aby sa nebránilo inováciám. Vzhľadom na to, že v týchto trhových segmentoch v súčasnosti dominujú malé a stredné podniky, sa tým ďalej zvýši prístup malých a stredných podnikov k hodnotovým reťazcom a trhu ako celku a ich začlenenie do nich. Pokiaľ ide o sektorovú konkurencieschopnosť, možnosťou 1b by sa podporil rozvoj distribučných kanálov s plnením do náhradných náplní, čo by mohlo na tento trh prilákať nových účastníkov (najpravdepodobnejšie malé a stredné podniky).

Možnosť 2b spolu s možnosťou 1b umožnia malým a stredným podnikom **využiť prínosy digitálneho veku a ich výsledkom bude potenciálne zníženie zaťaženia a zníženie nákladov** rovnakým spôsobom ako v prípade väčších spoločností. Riešením identifikovaných právnych prekryvaní a duplicit sa výrobcovia zbavia súčasnej povinnosti uvádzať na etikete výrobku rovnakú látku viac než jedenkrát.

Presunutím niektorých informácií na digitálnu etiketu sa dosiahne úspora nákladov, keďže digitálne etikety možno aktualizovať jednoduchšie a s nižšími nákladmi než fyzické etikety. Znížením množstva informácií požadovaných na fyzickej etikete sa môže zlepšiť voľný pohyb detergentov vo všetkých 27 krajinách EÚ.

⁷ Odhaduje sa, že by to mohlo mať vplyv na 25 spoločností v EÚ, ktoré vyrábajú mikrobiálne výrobky.

Pomohla by tomu aj schopnosť zahrnúť na fyzické etikety viac jazykov presunutím niektorých informácií na digitálnu etiketu. Podporili by sa tým vyššie investície a úspory z rozsahu. Dosiahlo by sa aj zníženie zaťaženia. Ročná úspora nákladov v dôsledku zrušenia zoznamov zložiek pre nebezpečné detergenty a uľahčenie predaja formou plnenia do náhradných náplní na základe možnosti 2a budú prínosom pre malé a stredné podniky rovnakým spôsobom ako v prípade väčších spoločností. Podobne sa aj v prípade možnosti 2a očakáva zníženie zaťaženia hospodárskych subjektov, pokiaľ ide o rozsiahle a prekrývajúce sa požiadavky na označovanie na základe širšieho regulačného rámca EÚ, ktorý sa uplatňuje na detergenty, a to najmä odstránením všetkých duplicit v požiadavkách na informácie a ponúknutím flexibility v súvislosti s poskytovaním niektorých informácií prostredníctvom digitálnej etikety.
Očakávajú sa významné vplyvy na štátne rozpočty a verejnú správu?
Nie, hoci vnútroštátnym orgánom môžu vzniknúť určité náklady na prispôbienie sa novému nariadeniu. Presadzovanie digitálneho označovania nebude mať významný vplyv, keďže orgány dohľadu nad trhom už majú digitálnu gramotnosť a v rámci svojej odbornej činnosti pracujú s digitálnymi zariadeniami.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Nezistili sa žiadne iné významné vplyvy.
Proporcionalita?
Uprednostňovaná možnosť je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Požiadavky na riadenie rizika pre mikrobiálne čistiace prostriedky predstavujú požadované minimum na zaistenie dostatočnej ochrany životného prostredia a zdravia. Uľahčí sa predaj formou plnenia do náhradných náplní, čím sa zníži zaťaženie výrobcov a dosiahnu sa pozitívne prínosy pre zdravie a životné prostredie. Digitalizácia etikiet zostane dobrovoľná. Vždy, keď sa použije, bude sprevádzaná všeobecnými zásadami digitálneho označovania s cieľom zabezpečiť kvalitu a prístupnosť informácií poskytovaných digitálne. V súlade s prístupom, ktorý sa bude uplatňovať v prípade digitálneho označovania v súvislosti s nariadením CLP a produktmi na hnojenie⁸, by sa s postupným nadobúdaním skúseností a dôvery v súvislosti s digitálnym označovaním mohlo v budúcnosti zvýšiť množstvo informácií dostupných digitálne, čo môže ďalej zvýšiť potenciál zjednodušenia pre hospodársky sektor.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Revidované nariadenie o detergentoch sa preskúma päť rokov po začatí jeho uplatňovania.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12992-Chemicals-simplification-and-digitalisation-of-labelling-requirements_sk.